

Independent Joint Anti-Corruption Monitoring & Evaluation Committee

گزارش مطبوعاتی و پیشینه موضوع

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC)، نخستین ارزیابی آسیب پذیری های معروض به فساد را در سکتور عدلی و قضائی روی رسیدگی به قضایای فساد منتشر ساخت.

کابل-افغانستان، - 6 ثور 1394 - کمیته مستقل نظارت و ارزیابی (MEC)، امروز، هفتمین ارزیابی آسیب پذیری های معروض به فساد (VCA) خویش را که برای نخستین بار سیستم عدلی و قضایی مملو از کاستی ها را، مورد ارزیابی قرار میدهد، منتشر ساخت. این ارزیابی آسیب پذیری های معروض به فساد (VCA)، نمایانگر چالش های گسترده در روند مدیریت قضایای فساد در سکتور عدلی و قضائی میباشد. این ارزیابی، تعدادی از آسیب پذیرهای معروض به فساد را که بیشتر ناشی از هماهنگی ضعیف میان ارگانها و کاستی های قابل ملاحظه در سازمان هایی دخیل در امر رسیدگی به قضایای فساد میباشد، شناسائی نموده است. این کاستی ها بیشتر بدلیل عدم علاقمندی سکتور عدلی و قضایی برای جلوگیری، پیگیری، تفتیش و مجازات جرائم مربوط به فساد، شدت می یابند.

عدم همکاری نهاد های کلیدی

کمیته مستقل نظارت و ارزیابی (MEC) برنامه ارزیابی آسیب پذیری های معروض به فساد (VCA) را در سال 2012 آغاز و در میان سایر مطالب، مسایل مربوط به تحصیلات، ادویه و بخش زمین را مورد ارزیابی قرار داده است که تا اکنون ما همکاری کافی از سوی ادارات ذیربط و شامل این مسائل را دریافت کرده ایم. اما این امر، نکته اصلی در مرحله مقدماتی این VCA نیست. به خصوص اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری که ظاهراً مسئولیت رهبری فعالیت های مبارزه علیه فساد را به عهده دارد، و ستره محکمه مانع دسترسی هیئت ارزیابی کمیته MEC به معلومات مورد نیاز در این گزارش شده اند. مقاومت این نهاد ها در برابر نظارت، خود نشان دهنده آسیب پذیری آنها در مقابل فساد بوده که باعث ضعف توانایی دولت، شهروندان و کمک کنندگان بین المللی در جهت دستیابی به ارزیابی های دقیق از فعالیت های این سازمان ها، میگردد.

هماهنگی ضعیف بین سازمانی و تخصیص منابع

سازمان های متعددی در ایجاد قضایای فساد و ارسال آن به اداره لوی سارنوالی جهت پیگرد قانونی از جمله وزارت داخله، ریاست امنیت ملی و اداره عالی تفتیش نقش ایفا می کنند. اما این ارزیابی آسیب پذیری های معروض به فساد (VCA)، دریافت که تعدادی از آنها اجرائات خویش را با یکدیگر هماهنگ نساخته و نه هم اطلاعات را با همتا های خویش بموقع شریک می سازند. علاوه بر عدم هماهنگی میان شعبات داخل ارگان ها بدلیل عدم وضاحت مسئولیت های آنها مبین موجودیت ساختار های موازی داخلی و تداخل وظیفوی درین سازمانها میباشد. به نظر میرسد که موجودیت ریاست تفتیش داخلی، ریاست کنترول و مراقبت، ریاست نظارت از تطبیق قانون در اداره لوی سارنوالی، تقریباً دارای عین وظایف می باشند.

علاوه بر آن، به ملاحظه میرسد که این نهاد ها منابع بشری خویش را بصورت غیر موثر در بخش ها توظیف نموده اند. به عنوان مثال، اداره لوی سارنوالی گزارش میدهد که فقدان کارکنان متعهد جهت کار روی قضایای فعال منتج به این گردیده است تا هر سارنوال مجبور به رسیدگی 30-40 دوسیه در یک زمان گردد. مسئولین در اداره لوی سارنوالی می پذیرند که با توجه به چالش های متذکره، دوسیه ها قسماً ناقص به محاکم ارسال می گردند. در عین حال، هیئت ارزیابی، دریافت است که برخی ریاست های اداره لوی سارنوالی فاقد وظایف خاص درچوکات این نهاد می باشند.

کاستی ها در مورد پیگیری قضایا و مداخلات افراد با نفوذ

اداره عالی تفتیش، ناکامی اداره لوی سارنوالی را با وجود الزامیت قانونی آن جهت تهیه گزارش پیشرفت ها روی قضایای که توسط آنها برای پیگیری عدلی فرستاده شده است، متذکر گردیده اند. اداره عالی تفتیش ادعا دارد که 284 قضیه را به اداره لوی سارنوالی فرستاده است، اما تنها فقط گزارش پیشرفت 33 قضیه را دریافت نموده اند. مصاحبه شوندگان، دخالت افراد با نفوذ، منجمله اعضای پارلمان و مقامات ارشد وزارتخانه ها را به عنوان یکی از دلایل اصلی برای این مشکل عنوان کرده اند. علاوه بر این، برغم تهیه قلمی و الکترونیکی دوسیه ها هنوز هم به ملاحظه میرسد که احتمال دستبرد در قضایا بدلیل مداخله های غیر قانونی به خصوص در جریان تحقیق و قبل از تکمیل دوسیه، متصور است. پاسخ دهندگان اظهار داشتند که کابل بانک به عنوان مثال برجسته دخالت مقامات سطح بالا در پروسه تحقیق قضایای فساد باقی می ماند.

سیستم های کامپیوتری مدیریت قضایا راه حل همه مشکلات نیست

ترتیب اسناد مربوطه به قضایا در اداره لوی سارنوالی بشکل قلمی و عدم ثبت آنها در سیستم الکترونیکی یکی از آسیب پذیری های این پروسه محسوب میشود. تأخیر در روند ثبت قضایا در سیستم الکترونیکی (CMS) بیشتر زمینه جعل و دستکاری در دوسیه ها را فراهم میسازد. ثبت نمودن به موقع قضایا در سیستم الکترونیکی (CMS) علاوه بر اینکه پروسه ردیابی قضایا را به ارگانهای مربوطه ساده سازی میکند همچنان در کاهش آسیب پذیری قضایا در برابر جعل و دستکاری نیز نقش برآزنده دارد. یافته ها نشان میدهند که در روند ثبت الکترونیکی قضایا در CMS، مشکلات و کاستی های فنی وجود دارد. اما، آموزش سیستم مدیریت قضایا برای پرسونل اداره لوی سارنوالی کماکان ادامه دارد.

کمبود کارکنان آموزش دیده

تقریباً نمایندگان همه نهاد هایی که توسط هیئت ارزیابی کمیته MEC برای این VCA مصاحبه گردیدند، از فقدان منابع انسانی به عنوان یک نکته ضعف قابل توجه در راستای تهیه، طی مراحل و ردیابی قضایای فساد، حکایت نمودند. به عنوان مثال، رسیدگی قضایای فساد نیاز به مهارت های ویژه دارد، اما بسیاری از سارنوالان در اداره لوی سارنوالی سابقه تحصیلی و تجربی حقوقی بوده و بعضاً فقط فارغ صنف دوازدهم میباشند. مصاحبه شوندگان اظهار داشتند که موجودیت مراکز آموزشی در نهاد های مربوطه (وزارت امور داخله، اداره عالی تفتیش و اداره لوی سارنوال) بنابر ظرفیت پائین آموزگاران، حضور نامنظم کارمندان و نظارت و ارزیابی ضعیف برنامه های آموزشی به طور قابل توجهی موثریت آنرا کاهش داده است. علاوه براین، مصاحبه شوندگان اظهار داشتند که محدودیت آموزشهای تخصصی مبارزه با فساد مانند آموزش های مربوط به نحوه تفتیش، چالش دیگری در روند تدریس این مراکز پنداشته میشود. در حالی که اداره عالی تفتیش، وزارت ها را تفتیش مینماید، اما مفتشین کافی آموزش دیده به ویژه در بخش تفتیش مالی جهت اجرای این وظیفه، وجود ندارد.

اصلاحات پیشنهادی

دو پیشنهاد اولیه اصلاحی حداقل برخی از مشکلات شناسائی شده درین گزارش را مورد رسیدگی قرار خواهد داد. اول، اینکه باید ادارات حین ارسال قضیه به اداره لوی سارنوالی، بعد از ثبت آرشیف و شماره گذاری قضایا، رسید خط مهر و تأیید شده لوی سارنوالی را بدست آوردند. ثانیاً، کمیته MEC سفارش مینماید که ضمن اصلاحات در نظر گرفته شده در قوه قضائیه و اداره لوی سارنوالی، معاشات منسوبین این نهاد ها به منظور جذب اشخاص متعهد و مسلکی افزایش یابند.

به منظور دسترسی به اطلاعات بیشتر، به شماره 798 750 527 (0) +93 یا contact@mec.af با کمیته مستقل نظارت و ارزیابی (MEC)، در تماس شوید. همچنان جهت معلومات بیشتر در رابطه به کمیته MEC به صفحه انترنیتی www.mec.af و صفحه فیسبک www.facebook.com/mec.afghanistan مراجعه کنید.